

Piikikkäät kaupungit

Kuntaliitto
Taloustorstain Kaupunkiin! -extra

13.11.2020

Timo Cantell
Helsingin kaupunginkanslia
Kaupunkitutkimus ja -tilastot

Helsinki

Erikoistuminen, eriytyminen, työnjako kaupungeissa: Pariisi - Helsinki

Helsinki

Kaupunkikehityksen piirteitä

- Kaupunkien dynamiikka nojaa erilaisuuteen, eriytymiseen ja tihentymiin. Tämä on luonnollinen ja välttämätön osa kaupunkikehitystä.
- Erilaistuminen kaupunkien sisällä ja välillä ei suinkaan ole lähtökohtaisesti ongelmallista, pikemminkin päinvastoin.
- Kaupunkikehitykseen liittyy toki ongelmallisiakin piirteitä ja niiden voittamiseksi on tehtävä työtä.

Kaupungit ovat ”piikikkäitä” (spiky)

- Seuraavat seikat korostuvat C6-kaupungeissa, erityisesti Helsingissä
- Helsinki on korkeasti koulutetun väestön kaupunki
- Helsingissä korostuvat tuloortaan ylä- ja alapää
- Nuorten opiskelijoiden ja erityisosajien kaupunki
- Hyvinvoivaa väestöä on paljon mutta myös toinen ääripää eli huono-osaisuus korostuu:
 - Alueelliset ja väestöryhmittäiset erot terveydessä erittäin selkeitä
 - Asunnottomia on paljon Helsingissä

Piikikkyys ja ns. luovat alat

- Kaupungit luovien alojen keskittymänä
- Suomen taiteen ja kulttuurin työpaikoista Helsingin osuus on 36 prosenttia ja pääkaupunkiseudun 42 prosenttia.
- Luovat työpaikat laajastikin ymmärrettynä siis keskittyvät selvästi Helsinkiin ja pääkaupunkiseudulle.
- Samoin taidealan yliopistokoulutus keskittyy vahvasti Helsinkiin ja pääkaupunkiseudulle.
- Monet kaupungit tavoittelevat nimenomaan luovien alojen ydintä.

Helsingin erityispiirteet

Talous ja työmarkkinat

Helsinki on...

- *Monipuolisen palveluvaltainen*
- *Monipuolisesti erikoistunut*
- *Erityisasiantuntijoiden kaupunki*
- *Matalatuloisten palvelualan työntekijöiden ja korkeatuloisten osaajien kaupunki*
- *Nuoren ja ulkomaalaistaustaisen työvoiman kaupunki*
- *Kasvuyritysten ja tutkimus- ja kehitystoiminnan kaupunki*

Helsinki

Toimialojen kasvu...

- Voimakkaasti kasvavat alat Helsingissä, osin muissakin suurissa kaupungeissa:
- Informaatio ja viestintä, johon kuuluu mm. ohjelmistoala.
- Erityisasiantuntijoista koostuva ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toimiala. Alaan kuuluu paljon Helsinkiin keskittyviä liike-elämän palveluita.
- Sosiaali- ja terveysala. Kaupungin kasvava väestö tarvitsee palveluita ja väestön ikääntyminen lisää palveluntarvetta.
- Juuri näiden alojen työntekijät ovat pitäneet Helsingin ja suurimpien kaupunkien kunnallisverokertymän verrattain hyvällä tasolla myös koronan aikana.

... ja lasku

- Työpaikkamäärät vähenevät
- Hallinto- ja tukipalvelutehtävissä, kuten toimistotyöntekijät, taloushallinto ja pankkitoimihenkilöt.
- Palvelualoilla ja myyntityössä; tehtävissä joita automatisoidaan, kuten itsepalvelut internetissä ja verkkokauppa.
- Koronan aikana palvelusektoriin kohdistunut työttömyys ja lomautukset on merkittävä ongelma, mutta kunnallisveron kannalta näkymä ei ole aivan niin synkkä.

Kiitos!

Timo Cantell
Kaupunkitietopäällikkö

Strategiaosasto
Kaupunginkanslia
PL 550 HELSINGIN KAUPUNKI
timo.cantell@hel.fi

Helsinki